

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian päivittäminen

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 24.08.2026 § 183

Valmistelija

Toimialuejohtajat Tarja Oikarinen-Nybacka, tarja.oikarinen-nybacka(at)soite.fi, Piia Kurikkala, piia.kurikkala(at)soite.fi, Katja Linnavuori, katja.linnavuori(at)soite.fi, Helinä Saarela, helina.saarela(at)soite.fi, yhteistyöjohtaja Minna Lönnbäck, minna.lonnback(at)soite.fi.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen päivitetty strategia on hyväksytty 30.3.2026. Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen strategian tavoitteena on turvata vahvat peruspalvelut, ylläpitää päivystävää keskussairaalaa, edistää henkilöstön hyvinvointia ja osaamista sekä varmistaa kestävä talous ja päätöksenteko. Strategian painopisteet ja toimenpiteet on suunniteltu vastaamaan alueen väestönkehitystä ja palvelutarpeita sekä hyödyntämään digitaalisia ratkaisuja ja monialaista yhteistyötä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, sote-järjestämislaki) 11 § edellyttää hyvinvointialuetta laatimaan taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian osana hyvinvointialuestrategiaa.

Palvelustrategia on osa hyvinvointialuestrategiaa ja siinä on otettava huomioon myös hyvinvointialueesta annetun lain 12 a §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet, jotka koostuvat toimintaa ja toimintaedellytyksiä koskevista tavoitteista. Uudistetut valtakunnalliset tavoitteet ovat tulleet voimaan toukokuussa 2025, ja ne koskevat sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoa että pelastustoimea. Palvelustrategia perustuu hyvinvointialueen strategiaan ja asettaa konkreettiset tavoitteet palvelutuotannon kehittämiseksi.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus (sote-järjestämislain 11.2 §).

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa (sote-järjestämislain 11.3 §).

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 19 §:n 1 momentin 1. kohdan mukaan aluevaltuusto päättää sosiaali- ja

terveydenhuollon palvelustrategiasta. Hallintosäännön 22 §:n 1 momentin 2. kohdan mukaan hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunnan tehtävänä on edistää hyvinvointialueen strategian ja sote-palvelustrategian valmistelua.

Palvelustrategian päivitystä on valmisteltu NHG:n (Nordic Health Group) asiantuntijoiden tuella. Valmistelun aikana aluevaltuustolle ja aluehallitukselle on järjestetty tiedotustilaisuuksia, ja asiaa on käsitelty hallintosäännön mukaisesti hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunnassa. Soiten johtoryhmä on osallistunut valmisteluun, ja työn tueksi on haastateltu Soiten asiantuntijoita. Keski-Pohjanmaan asukkaille on järjestetty kaksi Teams-yhteydellä toteutettua asukastilaisuutta, ja kuntapäättäjäille on pidetty tiedotustilaisuus päivitetystä palvelustrategiasta. Lisäksi valtuutetuille, Soiten henkilöstölle ja alueen asukkaille on toteutettu kyselyjä strategian ja palvelustrategian päivittämisen tueksi.

Palvelustrategian päätavoitteita ovat monipuolinen ja kustannustehokas palvelutuottajaverkko, joustavuus ja oikea-aikaisuus palveluissa, selkeät palvelukokonaisuudet, digitaalisten asiointikanavien vakiinnuttaminen, ennaltaehkäisevien ja jalkautuvien palveluiden vahvistaminen, hoitopolkujen yhtenäistäminen, rohkeus muutoksiin sekä asiakassuhteiden jatkuvuuden turvaaminen. Päivystävän keskussairaalan palvelutaso pyritään ylläpitämään ja kehittämään yhteistyötä muiden hyvinvointialueiden kanssa. Sote-keskusten palveluiden kehittämisessä korostetaan liikkuvia ja digitaalisia palveluita. Ikääntyneiden ja vammaisten palveluissa painotetaan kotona pärjäämisen tukemista ja yhteisöllisen asumisen lisäämistä. Perhepalveluissa vahvistetaan varhaista tukea ja monitoimijaisuutta

Palvelustrategian toteutumista arvioidaan vuosittain useilla mittareilla, kuten hoitoon pääsyn ajoissa, erikoissairaanhoidon ulkopuolisten asiakkaiden osuus, hoidon jatkuvuus, kotihoidon ja asumispalveluiden peittävyys, nuorten hyvinvointia koskevat indeksit, digitaalisten palveluiden käyttöaste sekä asiakastyytyväisyys. Seurannan tavoitteena on varmistaa palveluiden laadun, saatavuuden ja kustannustehokkuuden kehittyminen sekä yhteistyömallien implementointi hyvinvointialueella.

Liitteenä:

- sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia vuosille 2026-2029

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029.

Päätös

Keskustan valtuustoryhmän esityksenä oli lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian sivulle 21 seuraava lause "Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella toimii kolme laajaa sote-keskusta. Näiden ulkopuolella tuotetaan lähipalveluita soite-pisteissä palvelutarve huomioiden mm. sairaanhoitajan ja omalääkärin

vastaanottopalveluita, sairaanhoitajan toteuttamaa näytteenottoa ja kohtaavaa sosiaalityötä.”

Tällä lisäyksellä aluehallitus yksimielisesti päätti esittää aluevaltuustolle, että se hyväksyy päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029.

Merk. Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Pekka Nurmi poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa kello 11.24.

Keski-Pohjanmaan aluevaltuusto 31.08.2026 § 42
3325/00.02.00/2026

Liitteenä:

- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia vuosille 2026-2029

Päätösehdotus

Aluehallituksen esityksen mukaisesti aluevaltuusto hyväksyy päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029.

Päätös

Aluevaltuutettu Hannes Torppa esitti seuraavia muutoksia palvelustrategiaan:

1. kalvo 21. siirretään liitteeksi, liitteen 2 yhteyteen.
2. kalvo 23. painopiste 4. Mittari 1 muokataan muotoon: "Peruspalveluiden FYYSISTEN-, etä- ja digipalveluiden käyttöaste.
3. Lisätään päätöstekstiin seuraava kappale: "Palvelustrategian hyväksyminen ei sellaisenaan merkitse päätöstä yksittäisen toimipisteen lakkauttamisesta, pysyvästä siirtämisestä tai palveluvalikoiman olennaisesta supistamisesta. Merkittävät palveluverkon muutokset valmistellaan erillisinä päätösasioina toimivaltaiselle toimielimelle." Esitystä kannatti valtuutettu Anja Törmä.

Ennen äänestystä valtuutettu Hannes Torppa muutti esitystä poistaen kohdan 1.

Valtuutettu Hannes Torpan esitys:

2. kalvo 23. painopiste 4. Mittari 1 muokataan muotoon: "Peruspalveluiden FYYSISTEN-, etä- ja digipalveluiden käyttöaste.
3. Lisätään päätöstekstiin seuraava kappale: "Palvelustrategian hyväksyminen ei sellaisenaan merkitse päätöstä yksittäisen toimipisteen lakkauttamisesta, pysyvästä siirtämisestä tai palveluvalikoiman olennaisesta supistamisesta. Merkittävät palveluverkon muutokset valmistellaan erillisinä päätösasioina toimivaltaiselle toimielimelle."

Esityksen kohtaa 2 kannatti valtuutettu Anja Törmä ja valtuutettu Miia Pöppönen. Kohtaa 3 ei kannatettu.

Koska oli tehty kannatettu esitys kohdasta 2, oli suoritettava äänestys.

Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys siten, että äänestyksessä pohjaesityksenä: aluehallituksen esityksen mukaisesti aluevaltuusto hyväksyy päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029. Pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Valtuutettu Hannes Torpan esitystä kannattavat äänestävät EI.

Äänestyksessä annettiin 33 JAA-ääntä ja 23 EI ääntä. Äänestystuloksen mukaisesti aluevaltuuston päätökseksi tuli pohjaesitys. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Valtuutettu Pekka Kauppi esitti seuraavaa muutosta palvelustrategiaan: Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueella toimii kolme laajaa sote-keskusta. Näiden ulkopuolella tuotetaan lähipalveluita 1.1.2027 alkaen sote-asemilla ja soite-pisteissä aiemmin suunnitellun ja päätetyn palveluverkon mukaisesti.

Valtuutettu Pekka Kaupin esitystä kannatti Helinä Marjamaa. Koska oli tehty kannatettu esitys, oli suoritettava äänestys. Äänestysmenettelyksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys siten, että äänestyksessä pohjaesitys on: Aluehallituksen esityksen mukaisesti aluevaltuusto hyväksyy päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029. Pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja valtuutettu Pekka Kaupin esitystä kannattavat äänestävät EI.

Äänestyksessä annettiin 52 JAA-ääntä ja 4 EI ääntä. Äänestystuloksen mukaisesti aluevaltuuston päätökseksi tuli pohjaesitys. Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Aluehallituksen esityksen mukaisesti aluevaltuusto hyväksyi päivitetyn sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategian vuosille 2026-2029.

Merk. Valtuutettu Tiina Isotalus poistui kokouksesta klo 12.50. Varavaltuutettu Janne Mild saapui kokoukseen kello 12.52. Ylilääkäri Katja Tuliniemi poistui kokouksesta kello 12.53-12.54. Valtuutettu Pekka Kauppi poistui kokouksesta kello 13.07-13.09. Valtuutettu Piia Rautiola poistui kokouksesta kello 13.11. Valtuutettu Hannu Kippo poistui kokouksesta kello 13.43-13.46. Valtuutettu Sakari ruisaho poistui kokouksesta kello 13.43. Varavaltuutettu Veikko Vuorinen saapui kokoukseen kello 13.44. Valtuutettu Ulla-Riitta Harju poistui kokouksesta kello 15.02. Osallisuus- ja asiakkuuspäällikkö Jussi Salminen poistui kokouksesta kello 14.08-14.22. Pelastusjohtaja Topi Puronhaara poissa kokouksesta kello 14.30-15.00.

Pidettiin tauko kello 14.11.-14.22.